

Ruotsin kanta on pelastettu

Ruotsissa kehitettiin oivallinen pelastusmenetelmä jo 1980-luvulla - ennen kuin kiljuhanhi oli hävinnyt kokonaan.

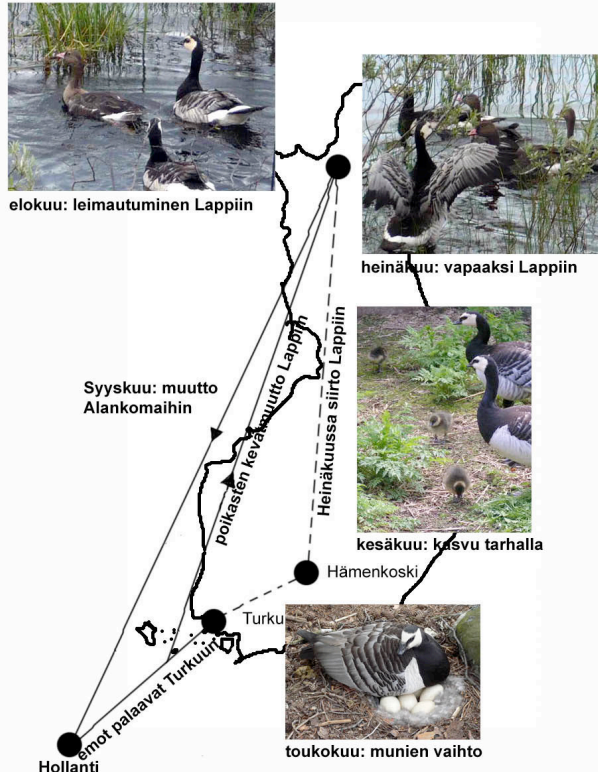
Lambart von Essenin ja Jägareförbundetin muun henkilöstön oivallus oli käyttää valkoposkiahia sijaisemoina kiljuhanhien poikasille. Valkoposkiahat muuttavat Länsi-Eurooppaan ja välttävät idän metsästäjät. Kiljuhanhen poikaset oppivat niiltä saman reitin.

Keski-Ruotsista otetut valkoposkiahien emot kasvattivat kiljuhanhen poikaset lähes lentokykyisiksi tarhassa. Kypsät poikueet päästettiin tuntureille perinteisille pesimäpaikoille. Poikaset leimautuivat tähän ympäristöön. Sitten emot opettivat niille muuttosuunnan. Seuraavana keväänä ne palasivat emojen mukana niiden vanhoille pesimäpaikoille - ja jatkoivat sieltä yksin matkaa Lappiin.

Tästä istutuksesta syntyi 25 yksilön kanta, joka alkoi hitaasti kasvaa. Nyt Ruotsissa on jo 140 kiljuhanhea. Valkoposkiahia Ruotsin Lapissa ei pesi.

Suomen Lappiin samanaikaisesti istutetut kiljuhanhet eivät menestyneet, koska niille ei silloin opetettu uutta muuttosuuntaa. Nyt opetamme!

Oikein opetetut poikaset selviävät muuttomatkaasta

talvi: turvallisessa paikassa

Yhdessä palautamme Kiljuhanhen pesimään Suomeen!

Kiljuhanhi pesi 100 vuotta sitten Lapissa runsaslukuisena. Etelä-Suomen halki muutti tuhansia. Väheneminen tapahtui 1900-luvulla. Huolimatta suojeluyrityksistä ei vuoden 1995 jälkeen ole Suomesta löydetty yhtään kiljuhanhen pesää. Linnut on ammuttu entisen Neuvostoliiton ja Lähi-idän alueella sekä EU:n kaakkoisosissa.

Yhtä huono kohtalo on muidenkin maiden kiljuhanhilla. Ne vähenevät 3-5 % vuodessa. Norjasta lähti muuttolle vuonna 2009 enää 3 poikuetta.

Vain Ruotsissa kiljuhanhet runsastuvat. Onnistuneen palautusmenetelmän takia niitä on jo 140 ja ne lisääntyvät luonnostaan 5% vuodessa.

Samaan pyrimme Suomessakin.

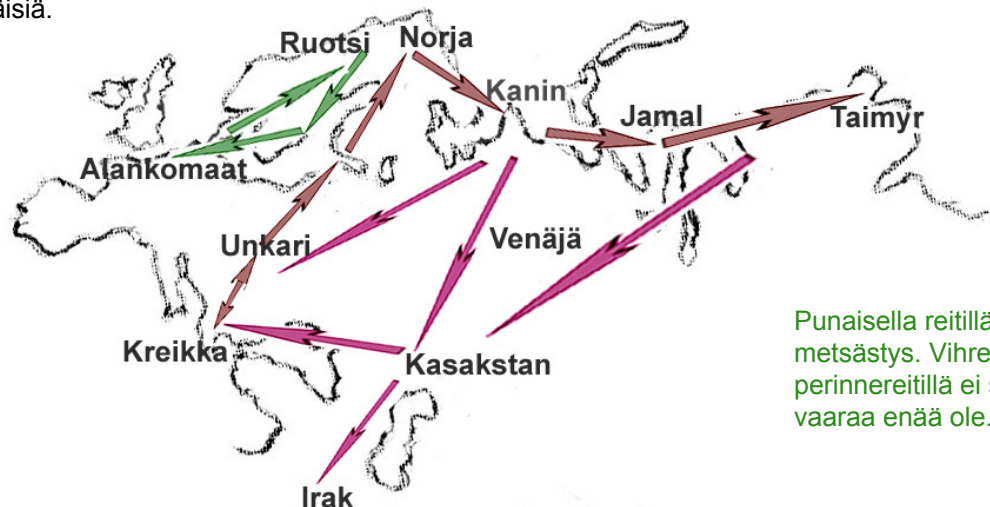
Kiljuhanhen ystävät ry seuraa Ruotsin esimerkkiä

Kiljuhanhen Ystävät ry on vuonna 1999 perustettu luonnonsuojeluyhdistys, jonka tehtävänä on kiljuhanhen suojeleminen ja tutkimus yhdessä muiden alan toimijoiden kanssa. Yhdistyksellä on Hämeenkoskella tarha, jossa on 60-120 kiljuhanhea.

Vuonna 2004 aloitettiin lintujen koeistutus Lappiin.

Lintujamme on nähty Hollannissa. Kesällä 2009 oli viiden linnun parvi Enontekiöllä. Nämä saattavat olla istukkaita tai niiden jälkeläisiä.

Tavoitteet

Pitkän aikavälin tavoitteena on lajin suotuisa suojeleminen taso korvaamalla kiljuhanhen itäisen muuton aiheuttama noidankehä siten, että palautetaan Lappiin lisääntyvä, turvalisesti lounaaseen muuttava kiljuhanhikanta. Ruotsin kokemusten mukaan maastoon pitäisi päästää vähintään 3 poikuetta eli kymmenkunta poikasta vuosittain, jolloin vakaasti lisääntyvän kannan saamiseen kuluisi 20 vuotta.

Toimet

Toimintamme perustuu talkootyöhön ja yhdistyksen jäsenkunnan panostukseen. Koska kiljuhanhet lisääntyvät hitaasti niin tarhassa kuin luonnossakin, voimamme ovat riittäneet vasta (upean) tarhan rakentamiseen, kiljuhanhien kasvattamiseen ja vuosittain yhden poikueen istuttamiseen. Tätä nopeampaan edistymiseen tarvitsemme uusia yhteistyökumppaneita!

Vältetyt väitetyt vaarat

- Suomen kiljuhanhien luultiin risteytyneen tundrihanhien kanssa, mutta tarkoissa puolueettomissa tutkimuksissa yhteiset geenit paljastuivat luonnollisiksi.
- Istutamme Luoteis-Venäjältä tuotuja kiljuhanhia, jotka eniten muistuttavat Suomen menettämää kantaa.
- Sijaisemoina käytettävät valkoposkihanhet eivät ole vieraslaji. Ruotsin kokemukset osoittavat, ettei niistä synny Lappiin valkoposkihanhikantaa.
- Lounainen muuttosuunta ei ole kiljuhanhelle vieras, vaan perinteinen.

Liity Kiljuhanhen Ystäväksi !

Kiljuhanhen palauttaminen onnistuu, jos haluamme jatkaa hyvään alkuun pääsystä työtä. Muiden toimijoiden aktivoitumista odotellessa voit asiaa parhaiten edistää liittymällä Kiljuhanhen Ystävät ry:n jäseneksi.

Jäsenetuja on vähän, mutta pääset talkootöihin hyvään seuraan ja saat 4 kertaa vuodessa ilmestyvän Kiljuhanhen Ystävä-lehden. Tärkeintä kuitenkin on, että pääset vaikuttamaan Suomesta jo sukupuuttoon kuolleen hienon lajin palauttamiseen elämistöömme.

Pj. Antti Haapanen
antti.haapanen@kolumbus.fi

Kotisivut antavat lisää tietoa. Katso

<http://www.ansererythropus.tk/>

Hae jäsenyyttä sihteerimme osoitteesta:

lauri.kahanpaa@jyu.fi

Lauri Kahanpää PL 35 00140 Jyväskylän yliopisto

Jäsenmaksu 40 € ja lahjoitukset tilille: Nordea, Hämeenlinna 103230-513444.